T087 TKL 5 (22) Luận Thập Địa Kinh Q2

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2

LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH
QUYEÅN 2
Ñòa 1: ÑÒA HOAN HYÛ, Phaàn 2

Luaän: Boà-taùt naøy, tröôùc thænh vôùi tö caùch laø baäc thöôïng thuû trong chuùng Ñoàng sinh. Keá ñoù, thænh vì ñaïi chuùng. Laïi nöõa, nhôø vaøo söï gia hoä cuûa chö Phaät Phaùp vöông ñeå thænh. Vì sao? Laø nhaèm taêng theâm söï kính troïng phaùp. Kinh: “Baáy giôø, Phaät Thích-ca Maâu-ni, töø töôùng baïch haøo giöõa hai chaân maøy, phoùng ra aùnh saùng raïng rôõ cuûa Boà-taùt löïc, vôùi voâ soá voâ löôïng aùnh saùng duøng laøm quyeán thuoäc. Phoùng haøo quang nhö vaäy khieán chieáu toûa khaép möôøi phöông theá giôùi cuûa chö Phaät, khoâng ñaâu laø khoâng phuû truøm. Chieáu xong, aùnh saùng trôû veà truù nôi baûn xöù. Moïi khoå naõo trong ba ñöôøng döõ ñeàu ngöøng nghæ. Heát thaûy cung ñieän cuûa ma ñeàu bò che khuaát, khoâng hieän baøy. Haøo quang aáy toûa saùng ñeán chuùng hoäi cuûa chö Phaät trong möôøi phöông, hieän roõ dieäu löïc khoâng theå nghó baøn nôi caûnh giôùi cuûa Nhö Lai. AÙnh saùng ñoù chieáu khaép möôøi phöông theá giôùi, gia hoä cho truù xöù cuûa heát thaûy Nhö Lai, gia hoä cho ngöôøi giaûng noùi phaùp vaø caùc chuùng Boà-taùt. Treân khoâng trung, aùnh saùng kia keát thaønh ñaøi löôùi maây röïc rôõ ñöùng yeân. Chö Phaät möôøi phöông kia laïi cuõng hieän baøy nhö vaäy. Töø töôùng baïch haøo nôi giöõa hai chaân maøy phoùng ra aùnh saùng raïng rôõ cuûa Boà-taùt löïc, vôùi voâ soá voâ löôïng aùnh saùng khaùc laøm quyeán thuoäc. Phoùng haøo quang nhö vaäy khieán chieáu toûa khaép möôøi phöông theá giôùi cuûa chö Phaät, khoâng ñaâu laø khoâng phuû truøm. Chieáu xong, aùnh saùng trôû veà truù nôi baûn xöù. Moïi khoå naõo trong ba ñöôøng döõ ñeàu ngöøng nghæ. Heát thaûy cung ñieän cuûa ma ñeàu bò che khuaát, khoâng hieän baøy. Haøo quang aáy toûa saùng ñeán chuùng hoäi cuûa chö Phaät trong möôøi phöông, hieän roõ dieäu löïc khoâng theå nghó baøn nôi caûnh giôùi cuûa Nhö Lai. AÙnh saùng ñoù chieáu khaép möôøi phöông theá giôùi, gia hoä cho truù xöù cuûa taát caû Nhö Lai, gia hoä

cho ngöôøi giaûng noùi phaùp vaø caùc chuùng Boà-taùt. Hieån hieän caûnh giôùi cuûa Nhö Lai vôùi dieäu löïc khoâng theå nghó baøn, chieáu tôùi chuùng hoäi lôùn cuûa Phaät Thích-ca Maâu-ni vaø thaân cuûa Boà-taùt Kim Cang Taïng. Treân khoâng trung, aùnh saùng kia cuõng keát thaønh ñaøi löôùi maây röïc rôõ, ñöùng yeân. Khi ñoù, Phaät Thích-ca Maâu-ni, töø khoaûng giöõa hai chaân maøy, phoùng ra haøo quang saùng traéng, chieáu ñeán chuùng hoäi lôùn cuûa chö Phaät trong möôøi phöông theá giôùi, toûa saùng tôùi thaân cuûa caùc Boà-taùt vaø toøa sö töû. Ñaïi chuùng nôi aáy ñeàu thaáy roõ, chö Phaät trong möôøi phöông theá giôùi ñeàu phoùng haøo quang töø khoaûng giöõa hai chaân maøy, chieáu saùng khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, tôùi chuùng hoäi lôùn cuûa Phaät Thích-ca Maâu-ni ôû coõi Ta-baø, tôùi thaân cuûa Boà-taùt Kim Cang Taïng vaø toøa sö töû. Ñaïi chuùng ôû ñaây thaûy ñeàu thaáy roõ. Baáy giôø, do thaàân löïc cuûa chö Phaät, trong ñaøi löôùi maây röïc rôõ kia, phaùt ra keä tuïng…". Luaän: Taïi sao Ñöùc Nhö Lai hieän baøy dieäu löïc thaàn thoâng baèng caùch phoùng haøo quang ñeå cuøng thænh? Vì Nhö Lai naøy, tröôùc ñaõ gia hoä cho yù, chöa gia hoä cho thaân, mieäng, khoâng gioáng vôùi caùc Phaät khaùc. Vì theá, cho neân nay muoán gia hoä ñaày ñuû cho thaân-mieäng. Taïi sao Nhö Lai khoâng duøng mieäng thöôøng, thaân thöôøng ñeå gia hoä? Laø vì toân troïng phaùp, khoâng xem thöôøng thaân mình. Haøo quang naøy coù taùm loaïi nghieäp, hai loaïi thaân. Taùm nghieäp laø: 1. Nghieäp giaùc: Laø haøo quang aáy chieáu saùng nôi thaân caùc Boà-taùt roài khieán hoï töï bieát söï gia hoä töø dieäu löïc cuûa Nhö Lai. Nhö Kinh: Phoùng ra aùnh saùng raïng rôõ cuûa Boà-taùt löïc. 2. Nghieäp nhaân: Laø voâ soá haøo quang ñeàu coù voâ löôïng aùnh saùng laøm quyeán thuoäc. Nhö Kinh: Voâ soá voâ löôïng aùnh saùng duøng laøm quyeán thuoäc. 3. Nghieäp thaâu môû: Môû ra thì haøo quang chieáu khaép A-taêng-kyø voâ löôïng theá giôùi. Thaâu laïi thì trôû veà nhaäp vaøo aùnh saùng bình thöôøng. Nhö Kinh: Phoùng ra haøo quang naøy roài, khieán toûa chieáu khaép theá giôùi cuûa chö Phaät nôi möôøi phöông, khoâng ñaâu laø khoâng truøm phuû. Chieáu roài trôû veà an truù nôi baûn xöù. 4. Nghieäp ngöøng döùt: Laø tröø dieät heát thaûy voâ soá khoå naõo trong ba ñöôøng aùc. Nhö Kinh: Moïi khoå naõo trong ba ñöôøng aùc ñeàu ñöôïc ngöøng nghæ. 5. Nghieäp haøng phuïc: Laø khieán cho aùnh saùng, uy theá cuûa taát caû cung ma ñeàu khoâng hieän baøy. Chuùng thaáy roài voâ cuøng kinh hoaøng khieáp

haõi, khoâng coøn quaáy loaïn thì caùc chuùng sinh coù theå giaùo hoùa. Nhö Kinh: Heát thaûy cung ma ñeàu bò che khuaát, khoâng coøn hieän baøy. 6. Nghieäp cung kính: Laø hieän baøy thaàn löïc khoâng theå nghó baøn cuûa Phaät. Nhö Kinh: Chieáu ñeán chuùng hoäi cuûa chö Phaät trong möôøi phöông theá giôùi, hieån hieän dieäu löïc khoâng theå nghó baøn nôi caûnh giôùi cuûa Nhö Lai. 7. Nghieäp thò hieän: Laø gia hoä cho truù xöù cuûa chö Phaät trong möôøi phöông theá giôùi. Gia hoä cho chuùng hoäi Boà-taùt, khieán chuùng naøy ñeàu troâng thaáy. Nhö Kinh: AÙnh saùng naøy chieáu truøm khaép caùc theá giôùi trong möôøi phöông, gia hoä cho truù xöù

cuûa taát caû Nhö Lai, gia hoä cho ngöôøi giaûng noùi phaùp vaø chuùng Boà-taùt. 8. Nghieäp thænh caàu: Laø phaùt ra aâm thanh noùi keä. Nhö Kinh: Luùc aáy, nhôø thaàn löïc cuûa chö Phaät, töø trong ñaøi löôùi maây röïc rôõ kia phaùt ra lôøi keä... Hai thaân laø gì? 1. Thaân nhö sao chuyeån ñoäng, ñi ñeán nhöõng theá giôùi cuûa phöông khaùc. 2. Thaân nhö maët trôøi ôû giöõa hö khoâng. Nhö Kinh: Treân hö khoâng, aùnh saùng aáy taïo thaønh ñaøi löôùi maây röïc rôõ, ñöùng yeân. Nôi taát caû xöù, cuøng luùc ñöôïc soi chieáu khaép. Nhö theá, heát thaûy chuùng sinh nôi naøy xöù noï ñeàu cuøng troâng thaáy nhau, nhö cuøng nghe phaùp trong moät hoäi. Ñoù goïi laø gia hoä cho thaân. Coøn gia hoä cho mieäng thì sao? Keä noùi: Chö Phaät khoâng ai saùnh, Coâng ñöùc nhö hö khoâng, Möôøi löïc khoâng sôï haõi, Ñöùng ñaàu voâ löôïng chuùng. Hoï Thích-ca phaùp sinh, Gia hoä treân trôøi - ngöôøi, Vaâng thaàn löïc chö Phaät, Môû baøy taïng Phaùp vöông. Haønh caùc ñòa thöôïng dieäu, Trí phaân bieät nghóa ñòa, Caùc Nhö Lai gia hoä, Hoä nieäm caùc Boà-taùt. Ngöôøi naøy luoân nghe giöõ, Phaùp vi dieäu nhö theá, Caùc ñòa tònh khoâng caáu, Thöù töï ñaït ñaày ñuû.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 503

Chöùng möôøi loaïi löïc Phaät, Thaønh Boà-ñeà Voâ thöôïng, Duø ôû trong bieån caû, Hay kieáp taän löûa chaùy. Quyeát ñònh tin khoâng nghi, Taát ñöôïc nghe kinh naøy, Trí ñaïo thaéng caùc ñòa, Laàn hoài truù nôi ñòa, Thöù töï maø giaûng noùi, Caûnh giôùi voâ löôïng haïnh. Luaän: Hai keä röôõi ñaàu (möôøi caâu) laø hieån baøy chuû theå gia hoä (Phaät) cuøng phaïm vi ñöôïc gia hoä. Hai söï gia hoä naøy chæ roõ do yù nghóa naøo maø gia hoä. Neáu caàu thænh baäc khoâng toân quyù, khoâng phaûi phaùp thuø thaéng, thì Thaùnh giaû khoâng giaûng noùi. Vì sao keä ñaàu hieån baøy chuû theå gia hoä? Keä noùi: “Gia hoä treân trôøi- ngöôøi ”. Theá naøo laø treân trôøi, ngöôøi? Laø caùc Ñöùc Phaät, Nhö Lai. ÔÛ ñaây coù nghóa gì? Coù nghóa laø baäc Phaùp vöông. Laøm sao bieát vò aáy laø Phaùp vöông? Do vò aáy thaønh töïu boán loaïi thuø thaéng: 1. Töï taïi thuø thaéng. 2. Dieäu löïc thuø thaéng. 3. Quyeán thuoäc thuø thaéng. 4. Chuûng taùnh thuø thaéng. - Theá naøo laø Töï taïi thuø thaéng cuûa chö Phaät? Laø giaûi thoaùt töï taïi khoûi phieàn naõo chöôùng vaø trí chöôùng (sôû tri chöôùng). Taâm trí caùc Ngaøi khoâng coøn bò chöôùng ngaïi, tuøy yù nhaän laáy nguoàn an laïc voâ thöôïng. Laøm sao nhaän bieát? Keä noùi: “Chö Phaät khoâng ai saùnh” töùc laø baäc Nhaát thieát trí. Laïi nhö hö khoâng, moïi phaùp theá gian khoâng theå laøm caáu nhieãm. Moïi voâ minh, phieàn naõo, taäp khí ñeàu dieät tröø heát. Voâ ñaúng laø chö Phaät so vôùi chuùng sinh khaùc thì caùc Ngaøi khoâng coù ai saùnh baèng. Baèng laø Phaùp thaân cuûa chö Phaät vaø chuùng sinh baèng nhau. Taïi sao khoâng chæ noùi Voâ ñaúng? Ñaây laø neâu roõ Ñaúng chaùnh giaùc. - Vì sao dieäu löïc cuûa chö Phaät laø thuø thaéng? Do ñaày ñuû möôøi löïc cho neân coù khaû naêng haøng phuïc moïi trí taø, phaù tan moïi ma oaùn. Laøm sao nhaän bieát? Keä noùi: Möôøi löïc, boán voâ uùy. - Theá naøo laø quyeán thuoäc thuø thaéng cuûa chö Phaät? Laø thaâu nhieáp ñuû caû caùc chuùng Thanh vaên, Boà-taùt. Laøm sao nhaän bieát? Keä noùi: “Ñöùng ñaàu voâ löôïng chuùng”. Caùc Boà-taùt kia laø chuùng ñöùng ñaàu. Voâ löôïng laø

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 504

A-taêng-kyø. Ñöùng ñaàu caùc chuùng, thì Phaät laø toái thöôïng trong theá gian. - Theá naøo laø chuûng taùnh thuø thaéng cuûa chö Phaät? Laø gia toäc hoï haøng thuø thaéng. Laøm sao nhaän bieát? Keä noùi: Hoï Thích-ca phaùp sinh. Taïi sao chæ khen ngôïi chuûng taùnh cuûa Phaät naøy? Laø do hieän thaáy. Laïi nöõa, Ngaøi laáy phaùp laøm nhaø, chöù khoâng phaûi chæ laø nhaø sinh ra. Nhaø phaùp laø an truù trong phaùp nhö. Taïo söï gia hoä laø Toång töôùng. Gia hoä coù hai loaïi: 1. Gia hoä cho thaân ñaày ñuû: Laø nöông vaøo Phaùp thaân. 2. Gia hoä cho quaû ñaày ñuû: Laø chöùng ñaéc quaû vò Phaät. Treân haøng trôøi, ngöôøi laø cuõng Toång, cuõng Bieät. Phaàn coøn laïi chæ laø bieät. Vì sao keä thöù hai hieån baøy phaïm vi ñöôïc gia hoä? Vì ñaây laø Boà-taùt, coøn kia laø phaùp vöông cuûa chö Phaät. Vì môû baøy nghóa cuûa Phaùp taïng hieän taïi cho neân gia hoä. Keä noùi: Nhaän thaàn löïc chö Phaät, Môû baøy taïng Phaùp vöông, Haønh caùc Ñòa thöôïng dieäu, Trí phaân bieät nghóa ñòa. Khen ngôïi Phaùp taïng naøy coù hai loaïi: 1. Thaønh töïu veà nghóa taïng. 2. Thaønh töïu veà töï taïng. - Theá naøo laø nghóa taïng? Keä noùi: "Haønh caùc ñòa thöôïng dieäu". Haønh laø vieäc laøm cuûa caùc Boà-taùt. Ñoù laø phaùp trôï ñaïo. Dieäu laø trí chaân thaät. Thöôïng laø thaàn löïc vöôït hôn heát. Nhö theá laø hieån baøy söï thaâm ñieäu toái thaéng. - Theá naøo laø töï taïng? Keä noùi: "Trí phaân bieät nghóa ñòa". Phaân bieät laø noùi veà choã sai khaùc cuûa möôøi ñòa. Taïi sao trong keä naøy neâu roõ: Laø vaâng theo thaàn löïc cuûa Phaät ñeå giaûng noùi? Laø vì coù chuùng sinh naûy sinh yù töôûng khinh maïn ñoái vôùi Nhö Lai, töï mình khoâng theå thænh caàu ngöôøi khaùc giaûng noùi phaùp. Ñaây laø ngaên chaän yù vöøa noùi. Nhö vaäy laø ñaõ noùi xong phaàn thænh caàu noùi phaùp. Tieáp theo laø hieån baøy vieäc noùi phaùp lôïi ngöôøi. Coù ba khoaûng thôøi gian lôïi ích, trong ñoù coù ba keä. Ba thôøi gian lôïi ích laø: 1. Lôïi ích luùc nghe phaùp. 2. Lôïi ích khi tu haønh. 3. Lôïi ích khi chuyeån sinh. - Theá naøo laø lôïi ích luùc nghe phaùp? Keä noùi: Chö Nhö Lai gia hoä, Hoä nieäm caùc Boà-taùt,

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 505

Ngöôøi naøy nghe thoï trì, Phaùp vi dieäu nhö vaäy. Boà-taùt nghe, thoï trì: Laø Phaät löïc gia hoä. Ñoù goïi laø lôïi ích luùc nghe phaùp. Theá naøo laø lôïi ích khi tu haønh? Keä noùi: Caùc ñòa tònh khoâng caáu, Thöù töï ñaït ñaày ñuû, Chöùng möôøi loaïi löïc Phaät, Thaønh Boà-ñeà Voâ thöôïng. Thöù töï ñaït ñöôïc möôøi ñòa, töï thaân coù ñöôïc möôøi löïc cuûa Phaät, thaønh töïu ñaïo quaû Boà-ñeà Voâ thöôïng. Ñoù laø lôïi ích khi tu haønh. Theá naøo laø lôïi ích khi chuyeån sinh? Keä noùi: Duø ôû nôi bieån caû, Hay kieáp taän, löûa chaùy, Quyeát ñònh tin khoâng nghi, Taát ñöôïc nghe kinh naøy. Duø sinh vaøo ñöôøng laønh, ñöôøng döõ, nôi coù caùc naïn vaãn ñöôïc nghe kinh phaùp. Theá giôùi loaøi roàng, coõi trôøi Tröôøng Thoï soáng laâu cuõng ñöôïc nghe kinh naøy. Keä noùi: "Duø ôû nôi bieån caû". Duø ôû coõi trôøi Quang AÂm... thuoäc Saéc giôùi cuõng ñöôïc nghe kinh naøy. Keä noùi: "Hay kieáp taän, löûa chaùy". Ngöôøi nghe phaùp naøy laø ñeàu ñöôïc lôïi ích. Coù ngöôøi khoâng ñöôïc lôïi ích chaêng? Khoâng coù. Vì sao? Vì coù theå ñaït ñöôïc quyeát ñònh khoâng nghi. Ai tin nôi phaùp

naøy thì keû aáy coù theå ñöôïc lôïi ích. Keä noùi: “Quyeát ñònh tin khoâng nghi. Taát ñöôïc nghe kinh naøy”. Nhö vaäy laø ñaõ hieån baøy xong veà lôïi ích cuûa vieäc thænh caàu thuyeát phaùp. Treân noùi: “Trí phaân bieät nghóa ñòa”, laø noùi phaùp ñöôïc thuyeát giaûng ôû ñaây coù ba loaïi theo thöù töï. Keä thöù saùu phaân bieät chæ roõ veà vieäc naøy. Keä noùi: Trí ñaïo thaéng caùc ñòa, Laàn löôït truù nôi ñòa, Thöù töï maø giaûng noùi, Caûnh giôùi voâ löôïng haïnh. Ba loaïi theo thöù töï laø gì? 1. Theo thöù töï quaùn. 2. Theo thöù töï chöùng ñaéc. 3. Theo thöù töï tu haønh.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 506

Caâu moät, hai, ba ñeàu noùi veà theo thöù töï. Trí ñaïo thuø thaéng laø trí ñaïo thuø thaéng cuûa möôøi ñòa. Giaûng noùi veà möôøi ñòa naøy, hoaëc quaùn xeùt, hoaëc nöông döïa ñeàu coù theå phaùt sinh trí caùc ñòa. Nhaäp laø böôùc vaøo ñòa. Truù laø chöa chuyeån höôùng qua ñòa khaùc. Laàn löôït laø töø ñòa naøy chuyeån leân ñòa kia vôùi caùc truù xöù ñoù. Haønh laø thaønh töïu söï nhaäp truù laàn löôït aáy. Caûnh giôùi laø caûnh giôùi cuûa haønh coù voâ soá khaùc bieät vôùi haønh aáy. Tieäm laø theo thöù töï. Giaûng noùi laø trao cho. Nhö vaäy laø chæ daïy veà nghóa gì? Laø chæ roõ heát thaûy nhaân maø Nhö Lai coù theå giaûng noùi, laøm phaùt sinh loøng tin chaân chaùnh sau naøy. Kinh: “Luùc aáy, Boà-taùt Ma-ha-taùt Kim Cang Taïng quaùn saùt möôøi phöông, muoán khieán cho ñaïi chuùng vui möøng hôn nöõa, phaùt sinh chaùnh tín cho neân duøng keä noùi: Ñaïo Thaùnh dieäu khoù bieát, Khoâng phaân bieät lìa nieäm, Khoù ñaït-voâ caáu tröôïc, Ngöôøi trí haønh theo trí. Töï taùnh thöôøng vaéng laëng, Khoâng dieät cuõng khoâng sinh, Töï theå xöa nay Khoâng, Coù khoâng hai-khoâng cuøng. Xa lìa nôi caùc coõi, Cuøng ñoàng töôùng Nieát-baøn, Khoâng phaûi ñaàu-giöõa-sau, Khoâng ngoân töø, giaûng noùi. Vöôït ra ngoaøi ba ñôøi, Töôùng aáy nhö hö khoâng, Ñònh dieät, Phaät ñaõ haønh, Ngoân thuyeát khoâng dieãn heát. Haønh ñòa cuõng nhö vaäy, Khoù noùi laïi khoù nghe, Lìa nieäm vaø neûo taâm, Trí khôûi caûnh giôùi Phaät. Khoâng aám-giôùi-nhaäp neâu, Taâm yù khoâng ñuoåi kòp, Nhö daáu chim khoâng trung, Khoù noùi khoù theå thaáy. Nghóa möôøi ñòa nhö vaäy, Noùi-nghe khoâng theå ñaït,

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 507

Ta chæ neâu moät phaàn, Töø bi vaø nguyeän löïc. Thöù töï chaúng taâm caûnh, Trí ñuû nhö taâm tònh, Caûnh giôùi ñoù khoù thaáy, Khoù noùi töï taâm bieát. Ta vaâng Phaät löïc noùi, Ñeàu cung kính laéng nghe, Trí vaøo haønh nhö vaäy, ÖÙc kieáp noùi khoâng cuøng. Nay löôïc noùi nhö theá, Nhö thaät truù ñaày ñuû, Nhaát taâm cung kính ñôïi, Nhôø Phaät löïc kheùo noùi. Neâu phaùp aâm thöôïng dieäu, Duï töông öng chöõ thieän. Ngoân thuyeát aáy raát khoù, Thaàn löïc Phaät voâ löôïng. AÙnh saùng vaøo thaân Ta, Nhôø löïc aáy, Ta noùi”. Luaän: Taïi sao quaùn saùt möôøi phöông? Laø chæ roõ khoâng coøn ngaõ maïn, khoâng coøn taâm thieân vò. Muoán khieán ñaïi chuùng vui möøng phaán khích hôn nöõa, phaùt sinh chaùnh taùnh theâm saâu, cho neân noùi keä chæ cho bieát laø noùi veà caùc ñòa, taêng theâm ích lôïi cho ngöôøi nghe, ñuû söùc nhaän laõnh yù nghóa. Vui möøng phaán khích laø taâm thanh tònh khoâng caáu ñuïc. Vui möøng phaán khích coù hai loaïi: 1. Nghóa lôùn lao vui möøng

heát möïc vì ñaït ñöôïc nghóa. 2. Vui möøng heát möïc vì noùi lôùn, nhaân ñaây noùi lôùn laø coù theå ñaït ñöôïc nghóa aáy. ÔÛ ñaây, naêm keä tröôùc chæ roõ söï vui möøng heát möïc vì yù nghóa lôùn. Theá naøo laø yù nghóa lôùn? Laø nghóa saâu xa. Theá naøo laø nghóa saâu xa? Keä noùi: Ñaïo Thaùnh dieäu khoù bieát Khoâng phaân bieät lìa nieäm... Keä naøy döïa vaøo nghóa gì ñeå noùi? Nöông vaøo trí ñòa. Laøm sao bieát laø nöông vaøo trí ñòa? Vì treân ñaây ñaõ giaûng noùi laø ñeàu nöông vaøo trí ñòa caû. Caøng veà sau naøy coù giaûng noùi, cuõng laïi nöông vaøo trí ñòa. Keä thöù tö noùi: “Trí khôûi caûnh giôùi Phaät...” Vi dieäu laø sao? Keä noùi: “Khoù nhaän bieát

Thaùnh ñaïo”. Theá naøo laø khoù nhaän bieát? Laø khi noùi khoù nhaän bieát. Laïi vì sao khoù nhaän bieát? Do ñaïo cuûa baäc Ñaïi Thaùnh khoù nhaän bieát. Ñaïi Thaùnh laø chö Phaät. Cho neân goïi laø vi dieäu. Ñaïo laø nhaân. Tu haønh ñaïo naøy thì coù theå ñi tôùi choã Thaùnh. Noùi khoù nhaän bieát ñaïo Thaùnh thì söï vi dieäu aáy coù hai: 1. Khi giaûng noùi heát söùc vi dieäu. 2. Khi chöùng ñaéc cuõng raát vi dieäu. Theo thöù töï nhö vaäy, taïi sao noùi khoù nhaän bieát? Keä noùi: “Khoâng phaân bieät lìa nieäm... “Khoâng phaân bieät laø lìa caûnh giôùi phaân bieät. Lìa nieäm laø töï theå voâ nieäm. Thaùnh ñaïo nhö vaäy goïi laø raát vi dieäu. Taïi sao khoù ñaït ñöôïc? Khoù ñaït ñöôïc laø khoù chöùng ñaéc, ñoù goïi laø raát vi dieäu. Vì sao laïi raát khoù ñaït ñöôïc? Keä noùi: Khoù ñaït-voâ caáu tröôïc, Ngöôøi trí haønh nôi trí, Töï taùnh thöôøng vaéng laëng, Khoâng dieät cuõng khoâng sinh. Khoâng caáu ñuïc laø trong trí khoâng coøn voâ minh. Coù voâ minh xen taïp trong trí thì ñoù laø caáu tröôïc. Ngöôøi trí haønh nôi trí, laø chính mình chöùng bieát. Töï chöùng bieát laø nöông vaøo trí ñoù phaùt sinh. Trí ôû ñaây laø thaáy ñöôïc nghóa Thaät ñeá. Laïi caøng kheùo hieåu phaùp thì caøng kheùo ñaït ñöôïc vaéng laëng. Laïi coù trí theá gian tuøy theo choã nghe maø hieåu bieát saùng toû. “Töï taùnh thöôøng vaéng laëng” laø töï taùnh lìa khoûi phieàn naõo. Khoâng phaûi tröôùc coù caáu nhieãm roài thôøi gian sau môùi lìa boû. Khoâng dieät laø khoâng phaûi moät laàn cheát laø maát luoân, vì khoâng buoâng boû vieäc laøm lôïi ích cho chuùng sinh. Khoâng sinh laø xuaát theá gian. Nhö vaäy trí naøy khoâng an truù trong Nieát-baøn cuõng nhö theá gian. Nhö theá, do haønh quaùn heát söùc vi dieäu, choã nöông töïa heát söùc vi dieäu, söï thanh tònh heát söùc vi dieäu, coâng ñöùc heát söùc vi dieäu, goïi laø raát khoù ñaït ñöôïc. Trong aáy, söï vi dieäu thöù nhaát (Haønh quaùn) khoâng gioáng nhö Tam- muoäi cuûa theá gian. Coøn caùc vi dieäu thöù hai, thöù ba (choã nöông döïa, söï thanh tònh) thì khoâng gioáng vôùi ngoaïi ñaïo töï cho laø toân quyù. Vi dieäu thöù tö (coâng ñöùc) thì khoâng ñoàng vôùi Thanh vaên, Phaät-bích-chi. Nôi keä naøy, vi dieäu laø Toång. Hai loaïi vi dieäu coøn laïi laø Bieät. Laïi hieån baøy veà choã khoù ñöôïc. Khi ñaït ñöôïc raát vi dieäu laø Toång, boán loaïi raát vi dieäu coøn laïi laø Bieät. Trí raát vi dieäu naøy coù töôùng ra sao? Keä noùi:

Töï theå xöa nay Khoâng Coù khoâng hai-khoâng cuøng, Xa lìa nôi caùc coõi, Cuøng ñoàng töôùng Nieát-baøn. Khoâng phaûi ñaàu-giöõa-sau, Khoâng ngoân töø giaûng

noùi, Vöôït ra ngoaøi ba ñôøi, Töôùng aáy nhö hö khoâng. Töôùng cuûa trí aáy coù hai loaïi: Laø Ñoàng töôùng vaø Khoâng ñoàng töôùng. Trong phaàn Ñoàng töôùng, theá naøo laø töôùng, laø töôùng cuûa trí aáy? Keä noùi: "Töï theå xöa nay Khoâng". Trí töï noù laø Khoâng. Taïi sao laø Ñoàng töôùng? Vì heát thaûy caùc phaùp nhö ñaõ noùi, töï theå cuûa chuùng laø Khoâng. Töï theå laø Khoâng thì neân nhaän laáy nhö theá naøo? Nhö söøng thoû chaêng? Khoâng phaûi. Nhö theá coù theå nhaän laáy khaùc vôùi caùi Khoâng aáy, trí laïi coù moät caùi khoâng khaùc nöõa chaêng? Khoâng phaûi. Nhö vaäy coù theå laõnh hoäi töï theå cuûa Khoâng kia vaø Khoâng naøy, roài caû hai cuøng chuyeån bieán dieät maát chaêng? Khoâng phaûi. Laøm theá naøo ñeå laõnh hoäi caùi töï theå Khoâng aáy? Vì coù khoâng hai khoâng taän, cho neân laõnh hoäi nhö vaäy. Caâu naøy chæ roõ laø lìa khoûi ba loaïi thaâu nhieáp cuûa Khoâng: 1. Lìa söï thaâu nhieáp cuûa cheâ bai. 2. Lìa söï thaâu nhieáp cuûa khaùc bieät. 3. Lìa söï thaâu nhieáp cuûa taän dieät. Coù hai loaïi tuïng: Tuïng moät: "Coù khoâng hai, khoâng taän". Tuïng hai: "Ñònh khoâng hai, khoâng taän". Tuïng naøy tuy khaùc, nhöng cuøng laøm roõ laø thaät coù. Neáu khoâng thaät coù thì khoâng theå noùi ñònh. Ñònh naøy laø gì? Ñònh naøy laø coù theå dieät tröø moïi phieàn naõo, cho neân goïi laø Ñoàng töôùng. Khoâng ñoàng töôùng laø sao? Nghóa laø töôùng thanh tònh giaûi thoaùt. Töôùng naøy laïi coù hai loaïi: 1. Ñöôïc giaûi thoaùt ôû nôi naøo? 2. Giaûi thoaùt nhö theá naøo? Ñöôïc giaûi thoaùt ôû nôi naøo?. Keä noùi: "Xa lìa nôi caùc coõi". ÔÛ ñaây neâu roõ: Caùc coõi ñöôïc giaûi thoaùt laø xa lìa moïi sinh khôûi cuûa phieàn naõo vaø nghieäp. Giaûi thoaùt nhö theá naøo. Keä noùi: "Cuøng ñoàng töôùng Nieát-baøn". Vì theá gian vaø Nieát-baøn bình ñaúng cuøng thaâu nhieáp nhau, khoâng phaûi nhö Thanh vaên toaøn boä ñeàu quay löng vôùi theá gian.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 510

Trí naøy dieät tröø saïch laäu, laø trí ban ñaàu ñoaïn tröø hay trí ôû giöõa, ôû sau ñoaïn tröø? Khoâng phaûi laø trí ban ñaàu ñoaïn tröø, cuõng khoâng phaûi trí ôû giöõa hay trí ôû sau ñoaïn tröø. Keä noùi: "Khoâng phaûi ñaàu-giöõa-sau." Ñoaïn tröø nhö theá naøo? Nhö ngoïn ñeøn chaùy saùng, khoâng phaûi chæ coù ban ñaàu-chaëng giöõa, hay sau cuøng, do chaáp giöõ cho neân noùi coù tröôùc- giöõa-sau. Nhö vaäy, giaûi thoaùt coù theå ñoàng vôùi söï quaùn aâm thanh khaùc chaêng? Khoâng phaûi. Theá naøo laø quaùn? Keä noùi: "Khoâng ngoân töø giaûng noùi". Töùc laø lìa ngoân ngöõ. Vaäy coù theå cho laø ñoàng vôùi trí theá gian, nöông töïa vaøo theá gian chaêng? Khoâng phaûi. Theá naøo laø nöông töïa? Keä noùi: "Vöôït ra khoûi ba ñôøi". Chuyeån ñoåi, nöông töïa, maø nöông töïa vaøo thaân thöôøng haèng, khoâng phaûi nhö yù thöùc voâ thöôøng. Trí nöông töïa vaøo phaùp nhaân duyeân voâ thöôøng. Nhö trong Tu-ña-la (Kinh) noùi quyeát ñònh neâu baøy veà giaûi thoaùt naøy, coù theå ñoàng vôùi söï giaûi thoaùt cuûa haøng Thanh vaên vaø Duyeân giaùc, trí cuûa hoï coù chöôùng ngaïi ñoái vôùi söï giaûi thoaùt, vaäy coù theå giaûi thoaùt chaêng? Khoâng phaûi. Theá naøo laø giaûi thoaùt? Keä noùi: "Töôùng aáy nhö hö khoâng" töùc laø khoâng bò taát caû caùc thöù phieàn naõo gaây chöôùng ngaïi. Trí quaùn nhö vaäy, ñoaïn tröø phieàn naõo nhö vaäy, quaùn treân quaùn nhö vaäy, nöông töïa treân nöông töïa nhö vaäy, giaûi thoaùt nhö vaäy vaø ñöôïc giaûi thoaùt, nhö theá ñaõ noùi

xong. Trong ñoù, töï theå Khoâng laø Toång, ba loaïi Khoâng laø Bieät. Giaûi thoaùt laø Toång, naêm loaïi giaûi thoaùt laø Bieät. Keä noùi: Ñònh-dieät - Phaät ñaõ haønh, Ngoân thuyeát khoâng dieãn heát Haønh ñòa cuõng nhö vaäy, Khoù noùi laïi khoù nghe. Keä naøy, taïi sao duøng phöông tieän hieån baøy trí kia maø laøm lu môø Nieát-baøn? Töùc laø chæ roõ veà Nieát-baøn taùnh tònh cho neân keä noùi: Ñònh-dieät. Ñònh laø thaønh ñoàng töôùng vôùi Nieát-baøn, vì töï taùnh cuûa noù laø vaéng laëng. Dieät laø thaønh khoâng ñoàng töôùng vôùi Nieát-baøn maø laø phöông tieän phaù boû chaáp veà Nieát-baøn, chæ roõ trí duyeân nôi dieät. Ai chöùng trí naøy? Keä noùi: Phaät ñaõ thöïc haønh. Ai noùi phaùp, ai nghe phaùp? Khoâng noùi, khoâng nghe. Keä noùi: “Ngoân thuyeát khoâng theå ñaït.”

Ngoân thuyeát laø duøng ngoân aâm ñeå daãn daét, töùc laø danh cuù-töï thaân. Taïi sao khoâng chæ noùi laø voâ ngoân? Vì chæ ra vieäc döïa vaøo lôøi noùi caàu söï hieåu bieát. Trí kia ñaõ nhö vaäy, coøn vieäc laøm cuûa ñòa thì haønh töôùng nhö theá naøo? Keä noùi: “Haønh ñòa cuõng nhö vaäy, khoù noùi laïi khoù nghe.” Ñòa laø caûnh giôùi. Haønh quaùn laø quyeán thuoäc cuûa trí. Quyeán thuoäc cuûa trí laø ñoàng haønh. Ñoàng haønh laø caùc Ba-la-maät nhö Ñaøn Ba-la-maät (Boá thí Ba-la-maät)... Taïi sao khoù noùi laïi khoù nghe? Keä noùi: Lìa nieäm vaø neûo taâm, Trí khôûi caûnh giôùi Phaät, Khoâng aám-giôùi-nhaäp neâu, Taâm yù khoâng ñuoåi kòp. Keä naøy chæ roõ veà Tö tueä vaø thöùc, trí sinh töø quaû baùo, ñoù laø ñieàu coù theå noùi. Nhöng trí naøy khoâng phaûi laø caûnh giôùi kia vì khoâng gioáng nhau. Keä noùi: “Trí khôûi caûnh giôùi Phaät.” Nhö aám-giôùi-nhaäp thì coù theå noùi, coøn trí naøy thì khoâng phaûi vaäy, vì noù lìa vaên töï, cho neân khoâng theå neâu baøy. Keä noùi: Khoâng aám-giôùi-nhaäp neâu. “Töùc laø khoâng phaûi söï nhaän bieát cuûa nhó thöùc, khoâng phaûi laø yù thöùc coù theå suy löôøng, do vaäy maø khoâng theå nghe. Keä noùi: “Taâm yù khoâng ñuoåi kòp”. Trí laø ñòa. Trí daáy khôûi thì duøng gì ñeå quaùn saùt? Laáy gì laøm ñoàng haønh ñeå coù theå khôûi trí aáy? Vì sao coù theå chöùng maø khoâng theå noùi, khoâng theå nghe? Nay laïi duøng ví duï ñeå laøm saùng toû nghóa naøy. Keä noùi: Nhö daáu chim khoâng trung, Khoù noùi khoâng theå thaáy, Nghóa möôøi ñòa nhö vaäy, Noùi-nghe khoâng theå ñöôïc. Keä naøy neâu baøy nghóa gì? Nhö chim bay nôi khoâng trung, daáu veát cuûa noù khoâng theå noùi, töôùng cuõng khoâng theå thaáy. Vì sao? Töôùng cuûa hö khoâng vaø daáu chim ñeàu khoâng theå phaân bieät ñöôïc., chaúng phaûi laø khoâng coù daáu veát bay qua baàu trôøi. Nhö vaäy, choã ôû cuûa daáu chim goïi laø truù xöù cuûa danh-cuù-töï thaân. Choã thaâu nhieáp trí chöùng ñaéc cuûa Boà-taùt ñòa laø khoâng theå noùi ñöôïc, khoâng theå nghe ñöôïc. Vì sao? Vì noù khoâng phaûi nhö taùnh cuûa aâm thanh, khoâng phaûi laø khoâng coù danh cuù töï thaân cuûa trí ñòa. Nghóa saâu xa ôû ñaây ñöôïc chæ ra khieán cho ñaïi chuùng vui möøng heát möïc. Taïi sao Ta laïi noùi nhö vaäy? Caùc vò khoâng neân theo nhö aâm thanh maø chaáp giöõ laáy

nghóa. Baùm theo tieáng maø hieåu nghóa thì maéc naêm loãi:

1. Khoâng chaùnh tín.
2. Duõng maõnh bò thoaùi chuyeån.
3. Doái gaït keû khaùc.
4. Huûy baùng Phaät.
5. Khinh reû phaùp.

Ñaïi chuùng töï bieát laø khoâng maéc naêm loãi naøy cho neân môùi noùi nghóa saâu xa. Laïi hieån baøy vieäc giaûng noùi ñieàu lôùn lao khieán sinh chaùnh tín.

Tieáp theo laø noùi naêm keä:

Ta chæ noùi moät phaàn,
Töø bi vaø nguyeän löïc,
Thöù töï chaúng taâm caûnh,
Trí ñuû nhö taâm tònh.
Caûnh giôùi aáy khoù thaáy,
Khoù noùi töï taâm bieát,
Ta vaâng Phaät löïc noùi,
Ñeàu cung kính laéng nghe.
Trí vaøo haønh nhö vaäy,
ÖÙc kieáp noùi khoâng cuøng,
Nay löôïc noùi nhö theá,
Nhö thaät truù ñaày ñuû.
Nhaát taâm cung kính ñôïi,
Vaâng Phaät löïc kheùo noùi,
Neâu phaùp aâm thöôïng dieäu,
Duï töông öng chöõ thieän.
Ngoân thuyeát aáy raát khoù,
Thaàn löïc Phaät voâ löôïng,
AÙnh saùng vaøo thaân Ta,
Nhôø löïc aáy Ta noùi.

Nghóa cuûa möôøi ñòa, tröôùc noùi laø khoâng theå noùi ñöôïc, nghe ñöôïc, nay baûo laø: Ta chæ noùi moät phaàn. Lôøi naøy coù nghóa gì? Coù hai loaïi thuoäc veà ñòa naøy: Laø phaàn nhaân vaø phaàn quaû.

Noùi töùc laø giaûi thích. Moät phaàn laø phaàn nhaân nôi phaàn quaû, cho neân baûo: Ta chæ noùi moät phaàn. ÔÛ ñaây, noùi veà söï lôùn lao coù ba loaïi:

1. Nhaân thaønh töïu lôùn.
2. Nhaân thöù töï thaønh töïu lôùn.
3. Giaùo hoùa, noùi phaùp, tu taäp, thaønh töïu lôùn.

Theá naøo laø nhaân thaønh töïu lôùn? Keä noùi: “Töø bi vaø nguyeän löïc”. Töø

laø cuøng ban cho nhaân quaû vui möøng. Bi laø cuøng cöùu khoûi nhaân quaû khoå naõo. Nguyeän laø phaùt taâm mong ñaït ñaïi Boà-ñeà. Töø bi vaø nguyeän löïc naøy, söï sieâng naêng tu taäp laâu daøi, khaùc vôùi haøng Nhò thöøa. Theá naøo laø nhaân thöù töï thaønh töïu lôùn? Keä noùi: Thöù töï. Thöù töï laø noùi veà vaên-tö-tueä ñeàu theo thöù töï, cho ñeán khi coù theå phaùt sinh nhaân cuûa trí xuaát theá gian. Theá naøo laø giaùo hoùa-noùi phaùp-tu taäp ñöôïc thaønh töïu lôùn? Coù hai loaïi: 1. Tu ñaày ñuû. 2. Tu quaùn. Tu ñaày ñuû, nhö keä noùi: "Khoâng phaûi laø taâm caûnh". Caâu naøy chæ roõ Vaên-Tö tueä laø caûnh giôùi cuûa taâm, chính laø nhaân cuûa trí coù theå phaùt sinh trí xuaát theá gian. Nhöng trí naøy khoâng ñaày ñuû nhö trí xuaát theá gian cuûa caùc ñòa kia. Keä noùi: "Trí ñuû nhö taâm tònh". Nhö taâm tònh laø nhö taâm xuaát theá gian thanh tònh, coù theå laøm ñaày ñuû cho trí nôi caùc ñòa kia. Coøn tu quaùn? Nhö keä noùi: Caûnh giôùi aáy khoù thaáy, Khoù noùi töï taâm bieát, Ta vaâng Phaät löïc noùi, Ñeàu cung kính laéng nghe. Keä naøy hieån baøy nghóa gì? Caûnh giôùi aáy khoù thaáy. Töï taâm thanh tònh thì coù theå thaáy. Caûnh giôùi aáy khoâng theå noùi. Giaùo hoùa-noùi phaùp-tu taäp thaønh töïu nhö vaäy laø xong. Trong thuyeát phaùp, khoâng theå chöùng ñaéc ñöôïc laø do coù hai loãi: Loãi cuûa ngöôøi noùi vaø loãi cuûa keû nghe. Loãi cuûa ngöôøi noùi coù hai loaïi: 1. Noùi phaùp khoâng ñöôïc Phaät tuøy hyû. 2. Thuyeát phaùp khoâng bình ñaúng. Keû nghe cuõng coù hai loaïi loãi: 1. Loãi cuûa kieán chaáp, sinh tranh caõi, cho phaùp cuûa mình laø ñuùng, phaùp cuûa keû khaùc laø sai. Chaáp tröôùc vaøo nhöõng loaïi nhaän thöùc nhö vaäy. 2. Khoâng cung kính ñoái vôùi ngöôøi noùi phaùp, ôû ñaây chæ roõ ngöôøi giaûng noùi khoâng maéc loãi gì. Ngöôøi noùi töï baûo: Ta noùi ñaây laø ñöôïc chö Phaät tuøy hyû. Keä neâu: Vaâng Phaät löïc Ta noùi, haõy cuøng laéng nghe. Tieáp ñeán laø khuyeân baûo ngöôøi nghe ñeå ñeà phoøng hai loãi aáy. Keä noùi: "Ñeàu cung kính laéng nghe". Laàn löôït höùa noùi nhö vaäy, nhöng ñaïi chuùng chöa bieát noùi roäng hay noùi löôïc. Khoâng theå noùi roäng maø chæ höùa laø noùi löôïc thoâi, nhöng yù nghóa cuûa

ñòa vaãn ñaày ñuû. Nhö keä thöù ba noùi: Trí vaøo haønh nhö vaäy, ÖÙc kieáp noùi khoâng cuøng, Nay noùi löôïc nhö theá, Nhö thaät truù ñaày ñuû. Trí vaøo haønh töùc laø choã neâu giaûng veà phaùp cuûa caùc ñòa, chuùng sinh duøng trí ñeå hoäi nhaäp. Theá naøo laø hoäi nhaäp? Laø thaâu nhieáp nhö thaät moät caùch ñaày ñuû. Hoäi nhaäp roài theo nhö haønh maø tu taäp ñaày ñuû, chæ roõ choã thaâu nhieáp nghóa noùi roäng kia An truù laø quyeát ñònh ôû yeân trong nhaø cuûa Nhö Lai. Tröôùc ñaây, ta noùi ñeàu cung kính laéng nghe laø vaäy. Neáu thieáu ñieàu aáy thì khoâng noùi. Cung kính nhö theá naøo? Keä noùi: Nhaát taâm cung kính ñôïi, Vaâng Phaät löïc kheùo noùi, Neâu phaùp aâm thöôïng dieäu, Duï töông öng chöõ thieän. Nhaát taâm cung kính ñôïi coù hai loaïi: 1. Thaân chính thöùc cung kính ñôïi: Truù yeân vôùi oai nghi, ñuû khaû naêng nhaän laõnh phaùp giaûng noùi. 2. Taâm chính thöùc cung kính ñôïi: Nhö taâm quyeát ñònh coù theå nhaän laõnh nhôù giöõ. Caâu naøy khuyeân baûo hai loaïi cung kính ñôïi laø thaân vaø taâm. Kheùo noùi laø chæ roõ mình khoâng dua nònh, khoâng kieâu maïn. Vaâng theo Phaät löïc laø chæ roõ mình khoâng coù

taêng thöông maïn. Nöûa keä sau noùi: Phaùp aâm thöôïng dieäu duï cho söï töông öng vôùi chöõ thieän. Caâu naøy chæ roõ veà vieäc gì? Nhôø vaøo vieäc gì? Vieäc aáy nhö theá naøo? Nöông töïa vaøo vieäc gì? Chæ roõ veà vieäc gì, töùc laø noùi phaùp toái thöôïng. Nhôø vaøo vieäc gì, töùc laø nhôø vaøo aâm thanh vi dieäu. Vieäc aáy nhö theá naøo? Laø ví duï töông öng. Nöông töïa vaøo vieäc gì, laø nöông töïa vaøo chöõ thieän. Taát caû ta ñeàu kheùo giaûng noùi. Laïi, töông öng laø thí duï cuøng töông öng. Chöõ thieän (kheùo) coù hai loaïi töôùng: 1. Kheùo tuøy thuaän theo aâm cuûa phöông ngoân. 2. Chöõ-caâu ñeàu vieân maõn, khoâng theâm khoâng bôùt, töông öng vôùi lyù, cho neân goïi laø chöõ thieän. Tröôùc noùi vaâng theo thaàn löïc cuûa Phaät, nhöng chöa neâu roõ löïc aáy nhö theá naøo. Keä thöù naêm chæ roõ caùc vieäc nôi thaàn löïc cuûa Phaät. Keä noùi:

Ngoân thuyeát aáy raát khoù, Thaàn löïc Phaät voâ löôïng, AÙnh saùng vaøo thaân ta, Nhôø löïc aáy Ta noùi. Ñaõ noùi xong phaàn Thænh caàu. Töø ñaây trôû xuoáng laø chính thöùc noùi veà Ñòa thöù nhaát. Nôi phaàn Thuyeát giaûng naøy, neâu baøy veà nhöõng vieäc gì? Phaân bieät coù ba loaïi: Truù, Giaûi thích teân goïi vaø An truù. Truù coù boán loaïi: Nöông töïa vaøo thaân naøo? Vì nghóa gì? Do nhaân gì? Coù töôùng gì? Khi Boà-taùt phaùt sinh taâm kia töùc laø truù ôû Ñòa thöù nhaát, ñoù goïi laø truù. Trong ñoù, caùc Phaät töû kheùo tích taäp caên thieän. Nhö vaäy, boán möôi caâu laø noùi veà vieäc cuûa truù naøy. Ñaàu tieân laø noùi nöông vaøo thaân naøo ñeå sinh taâm nhö theá? Kinh: “Naøy caùc Phaät töû! Neáu chuùng sinh coù theå phaùt taâm caàu ñaïo quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc thì ngöôøi aáy phaûi: “Tích taäp saâu daøy moïi caên thieän. Kheùo tích taäp caùc haønh ñoäng laønh. Kheùo taäp hôïïp caùc haønh Tam-muoäi. Kheùo cuùng döôøng chö Phaät. Kheùo gom goùp caùc phaùp thanh tònh. Ñöôïc baäc thieän tri thöùc kheùo hoä nieäm. Gioûi laøm thanh tònh taâm yù. Hoäi nhaäp vaøo taâm roäng saâu. Tin öa phaùp lôùn, thích caàu ñaït trí tueä Phaät. Hieän baøy ñaïi töø bi”. Luaän: Möôøi caâu nhö theá laø noùi nöông töïa vaøo thaân naøo? Söï tích taäp aáy coù chín loaïi: 1. Coâng vieäc tích taäp ñieàu thieän laøm quyeán thuoäc cho trì giôùi. Nhö Kinh: Kheùo tích taäp caùc haïnh thieän. 2. Duøng ñònh taäp hôïïp caùc ñieàu thieän laøm quyeán thuoäc cho Tam- muoäi. Nhö Kinh: Kheùo taäp hôïïp caùc haønh Tam-muoäi. Haønh Tam-muoäi thì haønh quaùn taêng theâm. 3. Thaân caän tu taäp, kheùo tu taäp trí vaên tueä. Nhö Kinh: Kheùo cuùng döôøng chö Phaät. 4. Tích taäp trí tö tueä, kheùo suy nghó veà caùc phaùp thieän nhö caùc Ba- la-maät. Nhö Kinh: Kheùo tích taäp phaùp thanh tònh. 5. Gioõ, chöùa tu haønh, thöïc chöùng, kheùo ñöôïc daïy trao. Nhö Kinh: Ñöôïc baäc thieän tri thöùc kheùo hoä nieäm. 6. Taâm thanh tònh taäp hôïïp ñöôïc chaùnh trí xuaát theá gian. Nhö Kinh: Kheùo laøm thanh tònh taâm. 7. Tích taäp taâm saâu xa ñeå laøm lôïi ích cho heát thaûy chuùng sinh. Nhö Kinh: Ñi vaøo taâm roäng saâu. 8. Taäp hôïïp tín taâm caàu trí Nhaát thieát trí. Nhö Kinh: Tin öa phaùp Ñaïi thöøa, doác caàu trí tueä Phaät.

9. Hieän tích taäp nhieàu haïnh töø bi. Nhö Kinh: Hieän baøy ñaïi töø bi. Trong ñoù, Töø nhôù nghó, döïa vaøo khoå khoå vaø hoaïi khoå, coøn Bi thì döïa vaøo haønh khoå. ÔÛ ñaây, hai loaïi tích taäp ñaàu laø chæ roõ veà Giôùi hoïc taêng thöôïng, Ñònh hoïc taêng thöôïng, thöïc haønh tích taäp ñieàu thieän ñeå laøm quyeán thuoäc cho trì giôùi. Ñònh tích taäp caùc ñieàu thieän ñeå laøm quyeán thuoäc cho Tam- muoäi. Tieáp theo coù boán tích taäp laø chæ roõ veà tueä hoïc taêng thöôïng. Thaân caän tích taäp ñieàu thieän laø tu taäp trí Vaên tueä. Tích taäp trí Tö tueä laø kheùo suy nghó veà caùc phaùp thieän nhö caùc Ba-la-maät. Giöõ gìn tích taäp, tu haønh, thöïc chöùng laø kheùo ñöôïc daïy truyeàn. Taâm tònh tích taäp ñeå ñöôïc trí xuaát theá gian. Ba tích taäp sau laø chæ roõ söï vöôït hôn haøng Thanh vaên, Bích-chi- Phaät. Taäp hôïp taâm saâu xa laø ñeå laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sinh. Tích taäp loøng tin ñeå caàu trí Nhaát thieát trí, hieän roõ tích taäp nhieàu haïnh töø bi. Trong möôøi caâu naøy, daøy coâng tích taäp moïi caên thieän laø Toång, chín loaïi coøn laïi laø Bieät. Tích taäp laø Ñoàng töôùng, coøn Bieät laø Dò töôùng. Thaønh laø noùi löôïc, Hoaïi laø noùi roäng. Ñaõ noùi xong phaàn döïa vaøo thaân naøo ñeå phaùt sinh taâm nhö vaäy. Tieáp theo laø noùi vì yù nghóa gì maø phaùt sinh taâm nhö vaäy. Kinh: “Boà-taùt Ma-ha-taùt sinh taâm nhö vaäy laø ñeå: Ñaït ñöôïc trí cuûa Phaät. Ñöôïc söùc maïnh cuûa möôøi löïc. Ñöôïc hoaøn toaøn khoâng sôï haõi. Ñöôïc phaùp bình ñaúng cuûa Phaät. Ñöôïc cöùu ñoä heát thaûy theá gian. Laøm thanh tònh taâm ñaïi töø bi. Ñöôïc trí troïn veïn veà möôøi phöông. Ñöôïc trí thanh tònh, khoâng bò moïi thöù trong theá gian laøm chöôùng ngaïi. Ñöôïc chæ trong moät nieäm bieát roõ vieäc cuûa ba ñôøi. Ñöôïc chuyeån ñaïi phaùp luaân, döùt moïi söï sôï haõi”. Luaän: Trí Phaät noùi ôû ñaây laø Trí voâ thöôïng, ñaày ñuû bieát (khoå) ñoaïn (taäp) chöùng (dieät) tu (ñaïo). Trí Phaät naøy coù chín loaïi nghieäp khaùc nhau. Vì mong caàu trí aáy cho neân sinh taâm nhö vaäy. 1. Nghieäp hoûi ghi cuûa trí Phaät löïc: Ñaây laø trí löïc hoûi ghi cuûa Nhö Lai veà thò xöù phi xöù, nhö trong Tu-ña-la ñaõ neâu. Nhö kinh naøy noùi: Ñaït ñöôïc söùc maïnh cuûa möôøi löïc. 2. Nghieäp phaù tröø taø thuyeát cuûa trí Phaät voâ uùy. Nhö Kinh: Ñaït ñöôïc söï voâ uùy lôùn lao. 3. Nghieäp ñaït ñöôïc ngöôøi-phaùp voâ ngaõ daïy trao cho chuùng sinh chöùng nhaäp cuûa trí Phaät bình ñaúng. Nhö Kinh: Vì ñaït ñöôïc phaùp bình ñaúng cuûa Phaät. 4. Nghieäp duøng boán nhieáp phaùp giaùo hoùa chuùng sinh cuûa trí Phaät

cöùu ñoä. Nhö Kinh: Ñeå cöùu ñoä heát thaûy theá gian. 5. Nghieäp laøm thanh tònh laø nhaân cöùu ñoä giaùo hoùa cuûa trí Phaät thanh tònh. Nhö Kinh: Laøm thanh tònh taâm ñaïi töø bi. 6. Nghieäp duøng Phaät nhaõn quaùn xeùt chuùng sinh nôi theá gian cuûa trí Phaät troïn veïn. Nhö Kinh: Ñaït ñöôïc trí troïn veïn veà möôøi phöông. 7. Nghieäp taïo cho taát caû theá giôùi khoâng chöôùng ngaïi, khoâng caáu nhieãm, öùng hoùa töï nhieân khieán tin töôûng cuûa trí Phaät khoâng nhieãm. Nhö Kinh: Ñöôïc trí thanh tònh, heát thaûy theá giôùi khoâng bò chöôùng ngaïi. 8. Nghieäp ôû trong moät nieäm nhaän bieát taâm, neûo haønh taâm cuûa chuùng sinh ba ñôøi cuûa trí Phaät tænh giaùc. Nhö Kinh: Ñaït ñöôïc trong moät nieäm bieát roõ caùc söï vieäc ba ñôøi. 9. Nghieäp taïo phöông tieän thieän xaûo, ñaït giaûi thoaùt cuûa trí Phaät chuyeån phaùp

luaân. Cuøng moät luùc chuyeån phaùp luaân lôùn trong traêm öùc coõi Dieâm-phuø-ñeà. Nhö Kinh: Ñöôïc chuyeån phaùp luaân lôùn, khoâng coøn moïi sôï haõi. Phaùt sinh taâm nhö vaäy thì chính laø trong phaàn caên baûn noùi: Naøy chö Phaät töû! Boà-taùt naøy nguyeän kheùo quyeát ñònh... Vì sao chæ noùi sinh taâm maø khoâng noùi sinh trí cuøng vôùi caùc phaùp taâm soá khaùc? Vì trong taâm ñaõ thaâu nhieáp ñaày ñuû tri-ñoaïn-chöùng-tu vaø heát thaûy phaùp trôï ñaïo. Ñaõ noùi xong phaàn vì yù nghóa gì maø phaùt sinh taâm nhö vaäy. Tieáp theo laø noùi do nhaân gì maø sinh taâm nhö vaäy. Kinh: "Taâm aáy duøng ñaïi bi laøm ñaàu, laáy trí tueä vôùi phöông tieän thieän xaûo taêng thöôïng laøm choã thaâu nhieáp, taâm ngay thaúng saâu xa hoaøn toaøn tinh thuaàn, oai löïc voâ löôïng cuûa Nhö Lai, trí löïc kheùo quyeát ñònh löïc cuûa chuùng sinh, tuøy thuaän trí töï nhieân coù theå thoï nhaän heát thaûy phaùp Phaät, duøng trí tueä ñeå giaùo hoùa, roäng lôùn nhö phaùp giôùi, roát raùo nhö hö khoâng, cho ñeán taän cuøng ñôøi vò lai". Luaän: Duøng ñaïi bi laøm ñaàu, Bi coù chín loaïi lôùn lao: 1. Lôùn veà taêng thöôïng: Khoå caøng vi teá thì trí caøng taêng thöôïng sinh khôûi. Nhö Kinh: Trí tueä taêng thöôïng. Trí laø quaùn xeùt veà nhaân, quaû thuaän, nghòch, nhieãm, tònh. Tueä laø quaùn xeùt söï khaùc bieät cuûa töï töôùng, ñoàng töôùng. 2. Lôùn veà thaâu nhieáp: Cöùu khoå chuùng sinh, thaâu nhieáp baèng phöông tieän thieän xaûo. Nhö Kinh: Duøng phöông tieän thieän xaûo laøm choã thaâu nhieáp. 3. Lôùn veà söï tinh thuaàn: Luùc höôùng ñeán chaáp thuaän cho tôùi taän cuøng caûnh giôùi cuûa chuùng sinh, luoân taïo lôïi ích cho muoân loaøi vôùi taâm Bi taêng thöôïng. Nhö Kinh: Tröïc taâm, thaâm taâm ñeàu heát möïc tinh thuaàn.

4. Lôùn veà voâ löôïng: Thaâu nhieáp voâ löôïng dieäu löïc cuûa Nhö Lai. Nhö Kinh: Dieäu löïc cuûa Nhö Lai laø voâ löôïng. 5. Lôùn veà quyeát ñònh: Quyeát ñònh thöôïng dieäu, tin vaøo trí saâu xa, vaøo söï ñoái trò thuø thaéng. Nhö Kinh: Kheùo quyeát ñònh veà trí löïc, veà löïc cuûa chuùng sinh. 6. Lôùn veà tuøy thuaän: Laø tuøy thuaän vaøo chaùnh giaùc Boà-ñeà. Nhö Kinh: Tuøy thuaän trí töï nhieân. 7. Lôùn veà chaùnh thoï: Coù khaû naêng nhaän laáy chaùnh phaùp lôùn lao thuø thaéng ñeå daïy baûo trao truyeàn cho chuùng sinh. Nhö Kinh: Coù khaû naêng nhaän laõnh heát thaûy phaùp Phaät, duøng trí tueä giaùo hoùa chuùng sinh. 8. Lôùn veà choã vi dieäu toät baäc: Töùc thaâu nhaän moïi coâng ñöùc thuø thaéng vi dieäu. Nhö Kinh: Roäng lôùn nhö phaùp giôùi. 9. Lôùn veà söï an truù cuøng taän: Töùc laø ñaït ñöôïc voâ löôïng quaû yeâu thích, laø nhaân ñaït ñeán caûnh giôùi Nieát-baøn. Nhö Kinh: Roát raùo nhö hö khoâng, cuøng taän ñeán ñôøi vò lai. Ñaõ noùi xong veà phaàn do nhaân naøo maø phaùt sinh taâm nhö vaäy. Tieáp ñeán laø noùi khi taâm aáy phaùt sinh thì coù nhöõng töôùng gì. Kinh: "Boà-taùt phaùt sinh taâm nhö vaäy, laäp töùc vöôït qua haøng phaøm phu, böôùc vaøo quaû vò Boà-taùt, sinh vaøo nhaø Phaät, thuoäc toäc hoï toân quyù, khoâng theå cheâ traùch. Vöôït qua heát thaûy neûo theá gian, böôùc vaøo ñaïo xuaát theá gian, an truù trong phaùp cuûa Boà-taùt, ôû taïi chaùnh xöù cuûa Boà-taùt, hoäi nhaäp nôi phaùp chaân nhö cuûa ba ñôøi, trong chuûng taùnh cuûa Nhö Lai, nhaát ñònh ñaït ñöôïc ñaïo quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc troïn

veïn. Boà-taùt an truù trong phaùp nhö vaäy, goïi laø truù nôi ñòa Hoan hyû cuûa Boà-taùt, vì ñaây laø phaùp baát ñoäng". Luaän: Vöôït qua haøng phaøm phu, do vöôït qua haøng phaøm phu, töùc laø chæ roõ chöùng ñöôïc Thaùnh ñaïo xuaát theá gian. Coù taùm loaïi vöôït qua: 1. Vöôït qua söï böôùc vaøo quaû vò ñaàu tieân laø thaønh töïu taâm xuaát theá gian, nhö môùi truù thai laø phaùp töông tôï. Nhö Kinh: Böôùc vaøo quaû vò Boà- taùt. 2. Vöôït qua nhaø: Nhaø ñöôïc sinh ra laø phaùp töông tôï. Nhö Kinh: Sinh vaøo nhaø Phaät. 3. Vöôït qua veà chuûng taùnh: Phaùp töông tôï nhö con cho neân phaùt sinh haïnh Ñaïi thöøa. Nhö Kinh: Chuûng taùnh toân quyù khoâng bò cheâ traùch. 4. Vöôït qua ñaïo: Thaâu nhieáp toaøn boä ñaïo theá gian vaø xuaát theá gian khoâng thaâu nhieáp ñöôïc. Ñaïo khaùc phaùt sinh laø phaùp töông tôï. Nhö Kinh: Vöôït qua heát thaûy ñaïo theá gian, böôùc vaøo ñaïo xuaát theá gian. 5. Vöôït qua Theå cuûa phaùp: Laáy ñaïi Bi laøm Theå, khi laøm vieäc cho

keû khaùc töùc laø vieäc cuûa mình. Theå cuûa töï thaân laø phaùp töông tôï. Nhö Kinh: An truù trong phaùp cuûa Boà-taùt. 6. Vöôït qua nôi choán: Khoâng boû theá gian, theo phöông tieän khoâng caáu nhieãm cho neân kheùo leùo an truù. Truù xöù laø phaùp töông tôï. Nhö Kinh: Truù vaøo chaùnh xöù cuûa Boà-taùt. 7. Vöôït qua nghieäp: Thuaän vôùi khoâng cuûa Thaùnh trí, vì sinh maïng laø phaùp töôïng tôï. Nhö Kinh: Nhaäp vaøo phaùp chaân nhö cuûa ba ñôøi. 8. Vöôït qua taát ñònh: Töùc laø Phaät chuûng khoâng bò döùt maát roát cuøng laø ñaït ñaïo Nieát-baøn, thaønh töïu laø phaùp töông tôï. Nhö Kinh: Trong chuûng taùnh cuûa Nhö Lai, nhaát ñònh ñaït ñöôïc ñaïo quaû Boà-ñeà Voâ thöôïng moät caùch troïn veïn. Nhö theá, thò hieän ñôøi soáng cuûa haøng phaøm phu, ñôøi soáng cuûa Boà- taùt, nhaäp thai khoâng gioáng nhau. Coù phieàn naõo, khoâng phieàn naõo, thöù töï veà nhaø nhö vaäy laø khoâng gioáng nhau. Chuûng taùnh khoâng gioáng nhau, ñaïo khoâng gioáng nhau, Theå khoâng gioáng nhau, nôi choán khoâng gioáng nhau, nghieäp cuûa ñôøi soáng khoâng gioáng nhau, thaønh töïu khoâng gioáng nhau. Nhö theá laø ñaõ noùi veà truù trong ñòa naøy, ñoù goïi laø truù. Nhö Kinh: Boà-taùt truù phaùp nhö vaäy goïi laø truù ñòa Hoan hyû cuûa Boà-taùt, vì ñaây laø phaùp Baát ñoäng. Ñaõ noùi xong veà nghóa truù. Tieáp ñeán giaûi thích veà teân goïi. Theá naøo laø noùi nhieàu veà hoan hyû maø mang teân laø hoan hyû? Hoan hyû do caùi gì? Trong ñòa naøy Boà-taùt hoan hyû laïi phaûi duøng nieäm naøo? Tröôùc noùi möôøi caâu, sau noùi hai möôi caâu. Kinh: "Chö Phaät töû! Boà-taùt naøy truù trong ñòa Hoan hyû cuûa Boà-taùt thaønh töïu nhieàu hoan hyû, nhieàu tin kính, nhieàu nieäm yeâu meán, nhieàu vui möøng, nhieàu thuaän hôïp, nhieàu phaán khích, nhieàu khaû naêng nhaän laõnh, nhieàu ñieàu khoâng huûy hoaïi yù keû khaùc, nhieàu ñieàu khoâng naõo haïi chuùng sinh, nhieàu ñieàu khoâng saân haän". Luaän: Hoan hyû laø Taâm hyû, Theå hyû, Caên hyû. Hoan hyû naøy coù chín loaïi: 1. Hoan hyû vì toân kính: Laø toân kính ñoái vôùi Tam baûo. Nhö Kinh: Nhieàu tin kính. 2. Hoan hyû vì yeâu meán: Laø öa thích quaùn chieáu veà phaùp chaân nhö. Nhö Kinh: Coù nhieàu nieäm yeâu meán. 3. Hoan hyû vì chuùc möøng: Laø töï bieát nhöõng ñieàu mình ñaõ chöùng ñaéc, thaáy noù laø thuø thaéng. Nhö Kinh: Coù nhieàu vui möøng. 4. Hoan hyû vì thuaän hôïp: Laø töï thaân taâm

traøn ngaäp söï thaønh töïu. Nhö Kinh: Coù nhieàu thuaän hôïp.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 520

5. Hoan hyû vì phaán khích: Laø töï thaân traøn ngaäp söï ñaày ñuû taêng thöôïng. Nhö Kinh: Coù nhieàu phaán khích. 6. Hoan hyû vì ñuû söùc nhaän laõnh: Laø töï thaáy mình ñeán gaàn Boà-ñeà. Nhö Kinh: Coù nhieàu khaû naêng nhaän laõnh. 7. Hoan hyû vì khoâng bò huûy hoaïi: Töùc laø khi luaän baøn, giaûi thích, töï taâm ñieàu phuïc, taâm khoâng bò loaïn ñoäng. Nhö Kinh: Coù nhieàu ñieàu khoâng huûy hoaïi yù keû khaùc. 8. Hoan hyû vì khoâng naõo haïi: Laø khi thaâu nhieáp giaùo hoùa chuùng sinh, luoân laáy töø bi taïo söï thuaän hôïp, hoøa dòu. Nhö Kinh: Coù nhieàu ñieàu khoâng naõo haïi chuùng sinh. 9. Hoan hyû vì khoâng saân haän: Laø khi thaáy caùc chuùng sinh coù oai nghi baát chính, khoâng theo nhö choã giaûng noùi ñeå tu haønh, nhöng Boà-taùt vaãn nhaãn chòu khoâng noåi giaän. Nhö Kinh: Coù nhieàu ñieàu khoâng saân haän. Ñaõ noùi xong veà phaàn nhieàu hoan hyû. Tieáp noùi: Do nieäm (nhôù nghó) gì maø thaønh hoan hyû? Seõ noùi ñeán trong caâu thöù hai möôi vaø ba möôi. Nieäm naøy coù hai loaïi: Nieäm seõ ñaït ñöôïc vaø nieäm hieän ñaït ñöôïc. Theá naøo laø nieäm seõ ñaït ñöôïc? Kinh: “Chö Phaät töû! Boà-taùt truù ôû ñòa Hoan hyû naøy: Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù (nieäm) chö Phaät. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù caùc phaùp cuûa chö Phaät. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù caùc Ñaïi Boà-taùt. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù nhöõng vieäc laøm cuûa Boà-taùt. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù töôùng thanh tònh cuûa caùc Ba-la-maät. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù nghó veà ñòa cuûa caùc Boà-taùt ñoái chieáu thaáy roõ söï thuø thaéng. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù veà dieäu löïc cuûa Boà-taùt khoâng thoaùi chuyeån. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù phaùp giaùo hoùa cuûa Nhö Lai. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù coù theå taïo lôïi ích cho chuùng sinh. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì nhôù veà söï hoäi nhaäp trí haønh cuûa heát thaûy Nhö Lai”. Luaän: Theá naøo laø nieäm? Laø nghó raèng mình cuõng seõ ñaït ñöôïc nhö Phaät ñaõ ñaït ñöôïc. Nhôù (nieäm) ñeán Phaät nhö vaäy coù chín loaïi: 1. Nhôù phaùp cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù phaùp cuûa chö Phaät cho neân sinh taâm hoan hyû. 2. Nhôù ñeán Boà-taùt cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù Ñaïi Boà-taùt cho neân sinh taâm hoan hyû.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 521

3. Nhôù söï haønh hoùa cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù vieäc laøm cuûa Boà-taùt, cho neân sinh taâm hoan hyû. 4. Nhôù söï thanh tònh cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù töôùng thanh tònh caùc Ba-la-maät cho neân sinh taâm hoan hyû. 5. Nhôù söï thuø thaéng cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù veà ñòa cuûa caùc Boà- taùt ñoái chieáu thaáy roõ söï thuø thaéng cho neân sinh taâm hoan hyû. 6. Nhôù söï khoâng thoaùi chuyeån cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù dieäu löïc cuûa Boà-taùt khoâng thoaùi chuyeån cho neân sinh taâm hoan hyû. 7. Nhôù söï giaùo hoùa cuûa Phaät. Nhö Kinh: Nhôù phaùp giaùo hoùa cuûa caùc Ñöùc Nhö Lai cho neân sinh taâm hoan hyû. 8. Nhôù Phaät ñem laïi ích lôïi. Nhö Kinh: Nhôù veà vieäc coù theå taïo ích lôïi cho chuùng sinh cho neân sinh taâm hoan hyû. 9. Nhôù ñeán söï hoäi nhaäp nôi Phaät. Nhö Kinh: Nhôù vieäc hoäi nhaäp nôi trí haønh cuûa heát thaûy Nhö Lai cho neân sinh taâm hoan hyû. ÔÛ ñaây hai

nieäm ñaàu laø cuøng nhôù veà Phaät: Nghó raèng mình seõ chöùng ñaït ñöôïc nhö Phaät. Nhôù ñeán phaùp cuûa Phaät laø nhôù nghó veà phaùp cuûa chö Phaät. Phaät vaø phaùp cuûa Phaät laø hai nieäm. Nhôù ñeán Boà-taùt cuûa Phaät vaø nhôù ñeán caùc Boà-taùt laø hai nieäm. Nhôù ñeán vieäc laøm cuûa Phaät, nhôù ñeán vieäc laøm cuûa Boà-taùt. Thöù töï nhö vaäy coù saùu caâu. Nhôù Phaät thanh tònh: Nhôù töôùng thanh tònh cuûa caùc Ba-la-maät. Nhôù ñeán söï thuø thaéng cuûa Phaät. Nhôù tôùi ñòa cuûa caùc Boà-taùt ñoái chieáu thaáy roõ söï hôn haún. Nhôù söï khoâng thoaùi chuyeån cuûa Phaät. Nhôù dieäu löïc cuûa Boà- taùt khoâng thoaùi chuyeån. Nhôù söï giaùo hoùa cuûa Phaät. Nhôù phaùp giaùo hoùa cuûa caùc Nhö Lai. Nhôù Phaät taïo ích lôïi. Nhôù tôùi vieäc coù theå taïo ích lôïi cho chuùng sinh. Nhôù ñeán söï hoäi nhaäp cuûa Phaät. Nhôù tôùi söï hoäi nhaäp nôi trí haønh cuûa heát thaûy Nhö Lai. Tuøy theo choã maø laøm saùng toû haïnh cuûa Boà- taùt. Duøng caùi gì ñeå laøm saùng toû? Caùc nieäm nhö vaäy ñeàu cho neân bieát. Laïi nöõa, laáy gì ñeå laøm saùng toû caùc phaùp Ba-la-maät kia laø thanh tònh? Laøm saùng toû nhö theá naøo ñeå hieån baøy haønh nôi ñòa Boà-taùt, ñeå so saùnh choã hôn haún chuyeån leân cao hôn do ñaõ ñi tôùi ñòa cuoái cuøng. Phaàn coøn laïi ôû ñaây laø ñöôïc phaùp giaùo hoùa, laøm lôïi ích cho chuùng sinh, haønh khoâng giaû doái böôùc vaøo ñòa haønh cuûa Nhö Lai. Nôi phaàn naøy nhôù ñeán söï haønh hoùa cuûa Phaät vöøa laø Toång vöøa laø Bieät. Ñaõ noùi veà phaàn nieäm seõ ñaït ñöôïc cho neân sinh taâm hoan hyû. Tieáp theo noùi veà nieäm hieän ñang ñaït ñöôïc cho neân sinh taâm hoan hyû. Kinh: “Chö Phaät töû! Boà-taùt laïi nghó nhö vaäy: Phaùt sinh taâm hoan hyû vì mình chuyeån lìa khoûi moïi caûnh giôùi cuûa theá gian.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 522

Phaùt sinh taâm hoan hyû vì gaàn böôùc vaøo truù xöù cuûa Nhö Lai. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì xa lìa khoûi haøng phaøm phu. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì tôùi gaàn beân coõi trí tueä. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì ñoaïn tröø heát caùc ñöôøng aùc. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì laøm nôi nöông töïa cho taát caû chuùng sinh. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì gaàn thaáy heát thaûy chö Phaät. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì ñöôïc sinh vaøo caûnh giôùi cuûa chö Phaät. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì hoäi nhaäp vaøo phaùp chaân nhö cuûa taát caû Boà-taùt. Phaùt sinh taâm hoan hyû vì mình xua tan moïi chuyeän kinh haõi”. Luaän: Mình chuyeån lìa khoûi moïi caûnh giôùi cuûa theá gian laø chuyeån lìa khoûi caùc vieäc chaáp giöõ cuûa haøng phaøm phu. Söï chuyeån lìa naøy coù chín loaïi: 1. Chuyeån lìa ñeå hoäi nhaäp. Nhö Kinh: Böôùc vaøo gaàn vôùi truù xöù cuûa Nhö Lai cho neân sinh taâm hoan hyû. 2. Chuyeån lìa vì caùch xa. Nhö Kinh: Xa lìa haøng phaøm phu cho neân sinh taâm hoan hyû. 3. Chuyeån lìa vì gaàn tôùi nôi. Nhö Kinh: Ñeán gaàn coõi trí tueä cho neân sinh taâm hoan hyû. 4. Chuyeån lìa vì ñoaïn tröø. Nhö Kinh: Ñoaïn tröø heát thaûy moïi ñöôøng aùc, cho neân sinh taâm hoan hyû. 5. Chuyeån lìa vì nöông töïa. Nhö Kinh: Laøm nôi nöông töïa cho taát caû chuùng sinh cho neân sinh taâm hoan hyû. 6. Chuyeån lìa vì thaáy gaàn. Nhö Kinh: Thaáy gaàn heát thaûy chö Phaät cho neân sinh taâm hoan hyû. 7. Chuyeån lìa vì ñöôïc sinh. Nhö Kinh: Sinh vaøo caûnh giôùi chö Phaät cho neân sinh taâm hoan hyû. 8. Chuyeån lìa vì bình ñaúng. Nhö Kinh: Böôùc vaøo phaùp chaân nhö cuûa heát thaûy

Boà-taùt, cho neân sinh taâm hoan hyû. 9. Chuyeån lìa vì xaû boû. Nhö Kinh: Mình lìa khoûi moïi söï sôï haõi khuûng khieáp cho neân sinh taâm hoan hyû. Trong naøy, chuyeån lìa ñeå hoäi nhaäp laø chæ roõ söï khoâng gioáng nhau. Chuyeån lìa vì caùch xa, chuyeån lìa vì tôùi gaàn laø chæ roõ veà töï thaân khoâng gioáng nhau. Saùu caâu coøn laïi laø: Chuyeån lìa vì ñoaïn tröø, chuyeån lìa vì nöông töïa, chuyeån lìa vì thaáy gaàn, chuyeån lìa vì ñöôïc sinh, chuyeån lìa vì bình ñaúng, chuyeån lìa vì xaû boû. Thöù töï laøm nhö vaäy laø haønh khoâng gioáng nhau, cuøng ñaép ñoåi nöông töïa khoâng gioáng nhau, tha löïc khoâng gioáng

nhau, nôi choán khoâng gioáng nhau, sinh nghieäp khoâng gioáng nhau, thaønh töïu khoâng gioáng nhau. Sôï haõi laø khoâng yeâu thích, nghi ngôø, lo laéng, öu phieàn, caùc töôûng aáy töông öng vôùi taâm. Laïi nöõa, töôùng thaân khaùc nhau nhö vieäc loâng toùc döïng ñöùng ... Tieáp theo noùi theá naøo laø sôï haõi. Ñaâu laø nhaân cuûa sôï haõi? Xa lìa nhaân aáy thì khoâng coøn sôï haõi. Kinh: “Taïi sao vaäy? Boà-taùt Ma-ha-taùt naøy ñöôïc ñòa Hoan hyû roài, thì heát thaûy moïi thöù sôï haõi hieän coù ñeàu xa lìa. Ñoù laø sôï haõi khoâng soáng noåi, sôï haõi tieáng taêm xaáu aùc, sôï haõi caùi cheát, sôï haõi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, sôï haõi uy ñöùc cuûa ñaïi chuùng. Boà-taùt lìa taát caû caùc thöù sôï haõi nhö theá. Vì sao? Vì Boà-taùt naøy ñaõ lìa heát töôùng ngaõ, thaân haõy coøn khoâng tham tieác huoáng nöõa laø moïi vieäc caàn duøng, vì vaäy cho neân khoâng coøn sôï haõi, khoâng soáng noåi. Taâm khoâng mong caàu ñöôïc cung kính cuùng döôøng: Ta phaûi cuùng döôøng cho heát thaûy chuùng sinh, cung caáp cho hoï moïi thöù caàn duøng, vì theá khoâng sôï haõi veà tieáng taêm xaáu aùc. Vì xa lìa ngaõ kieán, khoâng coù töôùng ngaõ cho neân khoâng sôï haõi caùi cheát. Boà-taùt laïi nghó nhö vaäy: Neáu mình cheát roài sinh ra thì khoâng rôøi chö Phaät, Boà-taùt, vì vaäy khoâng sôï haõi bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc. Nôi choán maø mình vui thích, thaân taâm cuûa moïi ngöôøi nôi theá gian ñeàu khoâng saùnh baèng, huoáng nöõa laø coù ai vöôït hôn, vì vaäy khoâng sôï haõi uy ñöùc cuûa ñaïi chuùng. Naøy chö Phaät töû! Boà-taùt hoaøn toaøn lìa khoûi moïi chuyeän lo sôï khuûng khieáp nhö vaäy”. Luaän: Naêm noãi sôï haõi naøy laø chöôùng ngaïi cuûa ñòa thöù nhaát, nhöng cuõng trình baøy nhöõng lôïi ích thuø thaéng cuûa ñòa. Trong naêm noãi sôï haõi naøy thì ñieàu moät-hai-naêm laø döïa vaøo thaân- mieäng- yù. Ñieàu ba-boán döïa vaøo thaân. Döïa vaøo thaân nghóa laø nöông vaøo thaân maø coù ñöôïc hay töø boû yeâu gheùt veà ñöôøng thieän, ñöôøng aùc. Taïi sao chæ noùi naêm noãi sôï haõi thoâi? Vì moïi söï sôï haõi khaùc nhö bò troùi coät, ñaùnh ñaäp... ñeàu naèm trong naêm ñieàu sôï haõi naøy. Nhaân cuûa söï sôï haõi naøy löôïc noùi coù hai loaïi: 1. Trí hieåu bieát sai laàm, baùm vaøo nhöõng voïng töôûng taïo ra yeâu meán, chaáp tröôùc. 2. Do caên thieän quaù moûng, ít. Ñoái trò nhöõng sôï haõi naøy, nhö Kinh: Lìa ngaõ töôùng, thaân haõy coøn khoâng tham tieác... cho ñeán... khoâng sôï haõi tröôùc uy ñöùc cuûa ñaïi chuùng, khoâng coøn nhöõng söï sôï haõi khuûng khieáp. Taïi sao noùi hai nôi? Tröôùc noùi thaân sôï haõi, sau noùi thaân khaùc sôï haõi?

Kinh: “Chö Phaät töû! Do laáy Ñaïi Bi laøm ñaàu, taâm saâu lôùn kieân coá, cho neân Boà-taùt naøy sieâng naêng tu taäp vaø thaønh töïu heát thaûy caùc caên thieän”. Luaän: Taâm saâu lôùn kieân coá thì phieàn naõo vaø Tieåu thöøa khoâng theå huûy hoaïi phaùp quaùn naøy. Caøng sieâng naêng tu taäp vaø thaønh töïu heát thaûy caên thieän: Laø taát caû nhöõng caên thieän ñöôïc noùi ñeán ñeàu thaâu nhaän trong ñòa naøy. Theá naøo laø sieâng tu? Trong aáy coù ba loaïi thaønh töïu: 1. Thaønh töïu taâm tin töôûng. 2. Thaønh töïu tu haønh. 3. Thaønh töïu hoài höôùng. Coù ba möôi caâu chæ roõ, möôøi caâu ñaàu noùi veà thaønh töïu taâm tin töôûng. Kinh: “Ñoù laø taâm tin töôûng taêng thöôïng, nhieàu cung kính, tin thanh tònh, phaàn nhieàu laáy söï tin ñeå phaân bieät. Khôûi taâm Bi thöông xoùt, thaønh töïu Ñaïi Töø. Taâm khoâng meät moûi bieáng treã. Laáy hoå theïn ñeå trang nghieâm, thaønh töïu moïi an laïc cuûa nhaãn nhuïc, kính thuaän giaùo phaùp cuûa Phaät, tin töôûng quyù troïng, toân kính. Luaän: Taâm tin töôûng taêng thöôïng laø tuøy thuoäc vaøo coâng vieäc hieän coù, trong ñoù taâm tin töôûng taêng thöôïng thaønh töïu. Tin töôûng taêng thöôïng naøy coù chín loaïi: 1. Tin töôûng taêng thöôïng cuûa toân kính: Töùc laø toân kính Tam baûo. Nhö Kinh: Coù nhieàu cung kính. 2. Tin töôûng taêng thöôïng do thanh tònh: Töùc laø töï chöùng trí chaân tònh. Nhö Kinh: Tin thanh tònh. 3. Tin töôûng taêng thöôïng cuûa phaân bieät: Töùc laø giuùp keû khaùc chöùng trí thanh tònh. Nhö Kinh: Phaàn nhieàu duøng tin töôûng ñeå phaân bieät. 4. Tin töôûng taêng thöôïng cuûa taâm Bi. 5. Tin töôûng taêng thöôïng cuûa taâm Töø: Töùc laø giaùo hoùa chuùng sinh. Nhö Kinh: Khôûi taâm bi thöông xoùt, thaønh töïu Ñaïi Töø. Bi laø döùt tröø töôùng khoå, quyeát ñònh cöùu ñoä chuùng sinh. Töø laø ban cho töôùng an vui. Maõi ban cho voâ löôïng an laïc. Khôûi laø chuyeån ñoåi ñeå thaønh hieän tieàn. 6. Tin töôûng taêng thöôïng do khoâng moûi meät: Laø ôû laâu trong theá gian ñeå giaùo hoùa chuùng sinh voâ löôïng, ñem laïi ích lôïi cho hoï. Nhö Kinh: Taâm khoâng meät moûi bieáng treã. 7. Tin töôûng taêng thöôïng do hoå theïn: Töùc laø khoâng tham ñaém theá gian. Ñoái vôùi caùc loaïi laøm chöôùng ngaïi Ba-la-maät nhö keo kieät ... luoân heát söùc hoå theïn. Nhö Kinh: Duøng hoå theïn ñeå trang nghieâm.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 525

8. Tin töôûng taêng thöôïng do an laïc: Töùc laø ñoái vôùi ngöôøi cuøng phaùp, khoâng gaây naõo loaïn. Nhö Kinh: Thaønh töïu moïi an laïc cuûa nhaãn nhuïc. 9. Tin töôûng taêng thöôïng do kính phaùp: Laø cuøng taêng taâm kính tin thuø thaéng. Nhö Kinh: Kính thuaän theo giaùo phaùp cuûa chö Phaät cho neân tin töôûng caøng toân quyù. Ba caâu sau, chæ cho bieát tu nhöõng haïnh gì? Ñoù laø tu haïnh Ba-la- maät. Ai laø baïn mình? AÁy laø nhöõng ñoàng söï an laïc. Ñi vaøo phaùp naøo? Ñoù laø giaùo phaùp cuûa chö Phaät. Nhö theá laø thaønh töïu taâm tin töôûng. Theá naøo laø thaønh töïu tu haønh? Kinh: “Ngaøy ñeâm tu taäp caên thieän khoâng bieát chaùn ñuû. Phaûi thaân caän thieän tri thöùc. Thöôøng yeâu thích vui vôùi phaùp. Caàu hoïc roäng khoâng heà chaùn. Laáy phaùp nghe ñöôïc ñeå haønh quaùn. Taâm khoâng tham ñaém. Khoâng ñeå mình vöôùng maéc vaøo lôïi döôõng, tieáng khen, söï cung kính. Khoâng caàu tìm moïi cuûa caûi caàn duøng cho ñôøi soáng. Thöôøng sinh taâm nhö thaät, khoâng thaáy chaùn ñuû”. Luaän: Möôøi caâu treân ñaây laø noùi veà

thaønh töïu tu haønh. Theá naøo laø thaønh töïu tu haønh? Töùc laø tích taäp caùc caên thieän khoâng ngöøng nghæ. Nhö Kinh: Ngaøy ñeâm tu taäp caên thieän khoâng bieát chaùn ñuû. Söï tích taäp naøy coù taùm loaïi: 1. Tích taäp do thaân caän: Khoâng queân caùc phaùp. Nhö Kinh: Thaân caän thieän tri thöùc. 2. Tích taäp do yeâu meán phaùp: Ñoái vôùi nhöõng hoûi ñaùp, luaän baøn, giaûi thích, taâm luoân vui thích. Nhö Kinh: Thöôøng yeâu thích phaùp. 3. Tích taäp do ña vaên. Nhö Kinh: Tìm caàu hoïc roäng khoâng heà bieát chaùn. 4. Tích taäp do chaùnh quaùn. Nhö Kinh: Nhöõng phaùp nghe ñöôïc ñeàu phaûi chaùnh quaùn. 5. Tích taäp do khoâng vöôùng maéc. Nhö Kinh: Taâm khoâng tham chaáp. Ba caâu vöøa noùi veà tích taäp do ña vaên, ñoù laø Vaên-Tö-Tu tueä theo thöù töï nhö vaäy. Khoâng chaáp laø khoâng tham vöôùng vaøo Tam-muoäi. 6. Tích taäp do khoâng tham. 7. Tích taäp do khoâng mong caàu: Laø ñoái vôùi moïi lôïi döôõng ñaõ ñaït ñöôïc thì khoâng ham. Lôïi döôõng chöa ñaït ñöôïc thì khoâng caàu. Neáu khoâng thì giôùi haïnh cuûa Boà-taùt bò caûn trôû, bò thoaùi chuyeån. Nhö Kinh: Khoâng vöôùng maéc vaøo lôïi döôõng, tieáng khen, söï cung kính, khoâng caàu heát thaûy cuûa caûi caàn duøng cho ñôøi soáng.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 526

8. Tích taäp do taâm nhö thaät: Laø taâm xuaát theá gian, khieán noù luoân hieän tieàn trong töøng nieäm noái nhau. Nhö Kinh: Thöôøng sinh taâm nhö thaät, khoâng thaáy chaùn ñuû. Nhö theá laø thaønh töïu tu haønh. Theá naøo laø thaønh töïu hoài höôùng? Kinh: “Chö Phaät töû! Boà-taùt Ma-ha-taùt muoán thaønh töïu phaùp tònh trò nôi ñòa nhö theá, goïi laø an truù nôi ñòa Hoan hyû cuûa Boà-taùt, thì phaûi: Caàu ñaït baäc Nhaát thieát trí. Caàu ñaït caùc phaùp baát coäng, voâ sôû uùy, möôøi löïc cuûa Phaät. Caàu ñaït caùc phaùp Ba-la-maät khoâng chaáp tröôùc. Lìa xa moïi thöù dua nònh quanh co. Nhö lôøi daïy coù theå haønh trì. Thöôøng hoä trì lôøi noùi chaân thaät. Khoâng laøm caáu nhieãm nhaø cuûa chö Phaät. Khoâng lìa boû giôùi Boà-taùt. Baát ñoäng nhö ñaïi sôn vöông, sinh taâm caàu Nhaát thieát chuûng trí. Khoâng buoâng boû moïi chuyeän trong theá gian maø vaãn thaønh töïu ñaïo xuaát theá gian. Thöôøng xuyeân tích taäp caùc phaùp trôï Boà-ñeà phaàn. Luoân doác loøng caàu ñaïo thuø thaéng toái thöôïng”. Luaän: Caàu quaû vò Nhaát thieát trí ... laø noùi nhöõng vieäc gì? Ñoù laø chæ roõ veà thaønh töïu hoài höôùng. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí laø Toång. Caàu möôøi löïc... Nhö Lai ñoái vôùi quaû vò Nhaát thieát trí laø Bieät. 1. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí baèng quaùn chieáu. 2. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do khoâng chöôùng ngaïi. 3. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do xa lìa. 4. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do thöïc haønh ñuùng theo lôøi chæ daïy. 5. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do söï hoä trì. 6. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do khoâng caáu nhieãm. 7. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do khoâng xaû boû. 8. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do baát ñoäng. 9. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do thaønh töïu haïnh baát xaû. 10. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do tích taäp. 11. Caàu quaû vò Nhaát thieát trí do luoân doác loøng caàu ñaït. ÔÛ ñaây, mong caàu nhöõng söï vieäc gì? Laø caàu ñaït quaû vò Nhaát thieát trí. Duøng quaùn gì ñeå caàu? Laø quaùn veà möôøi löïc, khoâng sôï haõi, phaùp baát coäng cuûa chö Phaät. Caàu nhö theá naøo? Caàu phaùp Ba-la-maät khoâng vöôùng maéc. Ba söï mong caàu aáy laø nhaø naøy nöông vaøo nhaø kia, khoâng coù gì trôû

ngaïi ñeå caàu.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 2 527

Chaáp tröôùc vaøo choã dò bieät ñeå caàu cho neân trong Ñaøn Ba-la-maät (Boá thí Ba-la-maät) coù hai loaïi caáu ueá: 1. Dua nònh, quanh co khi thaáy keû ñeán caàu xin, höùa neâu phöông tieän nhöng khoâng coù taâm thuaän cho. 2. Khoâng giöõ lôøi höùa tröôùc vì vaäy khoâng cho. Ñoái trò hai caáu ueá naøy, nhö Kinh: Lìa boû dua nònh quanh co, ñuùng nhö lôøi giaûng noùi ñeå thöïc haønh. Trì giôùi Ba-la-maät coù moät thöù caáu ueá laø khoâng giöõ lôøi chaân thaät. Traùi vôùi nhöõng gì mình ñaõ thoï nhaän. Ñaõ phaïm coøn che giaáu. Ñoái trò caáu ueá naøy, nhö Kinh: Luoân giöõ gìn lôøi chaân thaät. Nhaãn nhuïc Ba-la-maät coù moät caáu ueá laø laøm vaáy baån nhaø Nhö Lai. Theá naøo laø Boà-taùt laøm vaáy baån nhaø Nhö Lai? Ñoù laø laøm naõo loaïn nghieäp cuûa ngöôøi khaùc. Nhaø Nhö Lai laø laøm ích lôïi cho ngöôøi khaùc, vì theá Boà- taùt sinh trong nhaø naøy, gaây naõo loaïn cho ñôøi soáng cuûa keû khaùc laø laøm chuyeän khoâng toát. Ñoái trò caáu ueá aáy, nhö Kinh: Khoâng laøm caáu nhieãm nhaø Nhö Lai. Tinh tieán Ba-la-maät coù moät caáu ueá laø sinh taâm thoaùi chuyeån ñoái vôùi giôùi Boà-taùt khoù laøm, khoù giöõ traûi qua voâ löôïng kieáp laâu daøi. Ñoái trò caáu ueá naøy, nhö Kinh: Khoâng buoâng boû giôùi Boà-taùt. Thieàn ñònh Ba-la-maät coù hai loaïi caáu ueá: 1. Taâm loaïn ñoäng. 2. Khoâng coù khaû naêng ñieàu phuïc nhöõng nghó töôûng phaân bieät. Ñoái trò caáu ueá naøy, Kinh: Baát ñoäng nhö ñaïi sôn vöông, sinh taâm caàu Nhaát thieát chuûng trí. Baùt nhaõ Ba-la-maät coù ba loaïi caáu ueá: 1. Khoâng coù phöông tieän thieän xaûo cho neân Nieát-baøn cuûa theá gian ñaùng leõ hieän baøy nhöng hoaøn toaøn khoâng hieän ra. 2. Khoâng tu taäp ñaïo xuaát theá gian. 3. Taâm nguyeän vaø söï mong muoán coøn moûng ñoái vôùi phaùp chöùng ñaéc thuø thaéng. Thöù töï ñoái trò ba caáu ueá ñoù, nhö Kinh: Khoâng boû taát caû söï vieäc nôi theá gian nhöng vaãn thaønh töïu ñaïo xuaát theá gian. Tích taäp caùc phaùp trôï Boà-ñeà phaàn khoâng heà thaáy chaùn ñuû. Thöôøng caàu ñaïo thuø thaéng toái thöôïng. Nhö vaäy laø thaønh töïu hoài höôùng. Goïi laø sieâng naêng haønh trì thaønh töïu ñaày ñuû. Sieâng naêng haønh trì naøy coù boán loaïi: 1. Tin töôûng. 2. Mong muoán.

3. Tinh tieán. 4. Phöông tieän. Möôøi caâu ñaàu laø chæ roõ tin töôûng taêng thöôïng thaønh töïu. Tin töôûng taêng thöôïng aáy bao goàm söï mong muoán. Caâu thöù hai möôi: Ñeâm ngaøy tu taäp caên thieän khoâng thaáy chaùn ñuû, laø chæ roõ veà tinh tieán. Caâu ba möôi: Caàu quaû vò Nhaát thieát trí, laø chæ roõ veà phöông tieän. Ñoù goïi laø neâu baøy phaàn an truù nôi ñòa naøy. Taïi sao? Nhö Kinh: Chö Phaät töû! Boà-taùt Ma-ha- taùt thaønh töïu phaùp trò ñòa thanh tònh nhö vaäy, goïi laø an truù nôi ñòa Hoan hyû cuûa Boà-taùt. Ñaõ noùi xong phaàn thuyeát giaûng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.